

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

יצא לאור בתאריך:
א' סיון ה'תשע"ו

יום ב' דחג השבועות

כותרת

בין אברהם לאיוב

פרוייקט בחסות "משרד השלוחים"

הדברים על אחריות הכותב בלבד

יום ב' דחג השבועות

בין אברהם לאיוב

בשנות ה-50 של המאה ה-21, מצב החינוך הדתי בארץ ישראל היה בכי רע. ברוב הערים כלל לא היו מוסדות חינוך דתיים. מי שנחלץ להצלת המצב היה הרבי, שהורה להסידו להקים מוסדות חינוך דתיים לילדי ישראל בכל מקום שאין מוסד כזה.

אחד הקשיים העיקריים בהקמת המוסדות היה תקצובם. כדי שהעירייה המקומית תאשר תקציב לגן או לבית-ספר דתי, נדרשו המנהלים להציג חתימות של עשרים וחמישה הורים המעוניינים במוסד שיקנה לילדיהם חינוך יהודי. אך איך מוצאים את ההורים הללו? חסידי חב"ד עברו אפוא מדלת לדלת, מבקשים להיכנס ולשוחח, וכך משכנעים הורים בצורך במתן חינוך יהודי לילדיהם. בעיר אחת, הרבנית, אשתו של רב העיר, הגתה רעיון: בכל ליל שבת נהגה להסתובב ברחובות העיר, ו'מציצה' לתוך החלון מבעד לחלונות הפתוחים. באותם ימים הבתים כולם היו חד-קומתיים, ובכל בית שראתה נרות דולקים, ידעה שבו יש סיכוי למצוא הורים שיזדהו עם הרעיון של חינוך יהודי. לסוירים הללו נהגה לצרף את אחיינה הקטן, שהיה בעל זיכרון מצוין, ושינן עבורה את הבתים ה'מסומנים' שבהם דלקו נרות. במוצאי השבת רשמה את הכתובות בפנקסה, ובמהלך השבוע נהגה לבקר אצל המשפחות. היא הייתה נוקשת על הדלת, ושואלת: "תסלחו לי, אבל הצצתי לתוך הבית בליל שבת וראיתי נרות דולקים. אולי יש לכם איזה ילד או ילדה בשבילי?". אנשים היו צוחקים ואומרים: הילדים שלנו כבר גדולים. "אז אולי יש לכם נכד או נכדה עבורי?". בתחילה אנשים תמהו: "את מחפשת לאמץ ילדים?". הרבנית הייתה מסבירה להם שברצונה לפתוח גן דתי, והיא מחפשת אחר תלמידים. ואכן, בתוך שנה הקימה גן דתי.

*

היום קראנו בחומש דברים על שלושת הרגלים שהתורה מצווה אותנו לחגוג: פסח, שבועות וסוכות. בחג הפסח התורה מצווה אותנו לעלות לירושלים ולהקריב שם את קרבן הפסח. התורה אומרת: "ובשלת ואכלת... ופנית בבוקר והלכת לאוהלך". אתה צריך לעלות לירושלים לאכול את הקרבן ולחזור הביתה. אבל כשזה מגיע לחג השבועות, התורה אינה מסתפקת בעלייה לירושלים, אלא מוסיפה שבירושלים עליך לשמח לא רק את עצמך, אלא גם את "הלוי הגר היתום והאלמנה" (דברים ט"ז, י"א). והתורה שוב חוזרת על זה בציווי של חג הסוכות, כלומר, שבחג השבועות יש ציווי מיוחד על הכנסת אורחים, לדאוג שהגר היתום והאלמנה – יהיה להם מה לאכול. באבות דר' נתן (ז, א) מסופר על איוב שהיה מכניס אורחים גדול. לבית של איוב היו ארבעה פתחים, פתח לכל אחת מרוחות השמים, "ולמה עשה איוב ארבעה פתחים לביתו? כדי שלא יהיו עניים מצטערים להקיף את כל הבית". וכך מעיד איוב על עצמו: "בחוץ לא ילין זר, דלתי לאחור אפתח" (איוב ל"א, ל"ב). הברייתא מוסיפה לתאר, שכאשר נחתו על ראשו של איוב הצרות בזו אחר זו, פנה איוב בתמיהה לקב"ה: "ריבוננו של עולם, וכי לא הייתי מאכיל רעבים ומשקה צמאים, ולא הייתי מלביש ערומים?!".

ענה לו הקב"ה: "איוב! עדיין לא הגעת לחצי שיעור של אברהם, אתה יושב ושוהה בתוך ביתך ואורחין נכנסין אצלך, את שדרכו לאכול פת חיטים האכילתו פת חיטים, את שדרכו לאכול בשר האכילתו בשר... אבל אברהם לא עשה כן, אלא יושב ומהדר בעולם וכשימצא אורחין מכניסן לתוך ביתו".

אברהם לא המתין שיבואו אליו, אלא דאג גם לאלה שלא מסוגלים להגיע ולאלה שמתביישים להזדקק לעזרת אחרים. מיד אחרי ברית המילה שלו הוא ישב בפתח האוהל וציפה לאורחים.

ולא זו בלבד, אלא אברהם אף "בנה פלטרין גדולים על הדרכים, והניח מאכל ומשקה, וכל הבא ונכנס אכל ושתה וברך לשמים. לפיכך נעשית לו נחת רוח, וכל שהפה שואל מצוי בתוך ביתו".

אברהם אבינו לא חיכה שהאורחים יבואו אליו, אלא הלך אליהם והעמיד אוהלים כדי להאכיל את העוברים ושבים. לכן הוא היה כה אהוב על הקב"ה, עד שכל מה שביקש – קיבל.

הרעיון הזה נכון בקשר לצרכים גשמיים: טבעם של רוב בני האדם הוא שאם אדם יבקש את עזרתם הם ישמחו לעזור לו, אבל לא יחפשו לעצמם כאבי ראש. הם לא מחפשים 'מצוות' למי לעזור, כמו איוב שהיה מכניס את כל אלו שבאו לביתו.

אבל אותם מיוחדים שבחבורה, שצועדים בעקבותיו של אברהם אבינו, הם יוצאים לרחובות ומחפשים את הרעבים ומחוסרי הבית ועוזרים להם.

ואם הדבר נכון בעזרה גשמית, על-אחת-כמה-וכמה בעזרה רוחנית. משום שכשמדובר ברעב גשמי, הצורך מכריח את העני לחפש אוכל. אבל בצורך רוחני, הרעבים אינם יודעים איך להשביע את רעבונם, וממילא היכן לחפש.

בכל הדורות רבנים תמיד שמחו לעזור לכל מי שבא לבקש תורה מפייהם. תמיד היו מרכזי תורה בעם ישראל, ועם ישראל היה מכתת את רגליו למרחקים כדי ללמוד תורה שם. כמו כן בכל עיירה דלתו של הרב הייתה פתוחה תמיד לכל יהודי באשר הוא.

בשבעים שנים האחרונות הרבי חידש גישה אחרת לגמרי. לא עוד הרב היושב ספון בביתו ומצפה שהתלמידים יבואו לדרוש את ה'. הרבי אמר שכל אחד שיש בידו ללמד יהודי אחר תורה, חובה עליו לצאת ולחפש אותו בחורים ובסדקים, ובכל מקום שיהודי יכול להיאבד.

הרבי שלח שלוחים לכל מקום שיש שם יהודים, וככל שעבודת השליחות הלכה והתפתחה, הרבי שלח שלוחים גם למקומות מרוחקים מאוד, שבקושי יש שם קהילה יהודית.

אם אותו שליח ישב בביתו, אף אחד לא יבוא לדפוק לו על הדלת. הוא יכול להתייבש שם שנים מבלי לפגוש אפילו יהודי אחד. הוא חייב לצאת ולדפוק על דלתות הבתים והמשרדים, בבתי רפואה ובבתי סוהר, ולחפש יהודים בדיוק כמו שאברהם אבינו עשה, ואז הוא יזכה שבזכות הנח"ר שהוא גורם לקב"ה "כל שהפה שואל מצוי בתוך ביתו".